

عکس: امیرحمزه ایاز

ولسی بازپرداخت آن ۲۷۳ هزار میلیارد تومان است؛ این یعنی تعهد بازپرداخت دولت رو به افزایش است و کارکرد اوراق به ضد خود تبدیل شده است. درباره واگذاری شرکت‌های دولتی هم در سال اخیر وضع چندان جالب نبوده و عملکرد صفر داشته؛ به این حال دولت برای سال آینده آن را ۵۶ درصد افزایش داده است. اگر بورس طبق روال یکی، دو سال اخیر پیش برود، این هم یک کسری تبدیل خواهد شد.

جزئیات حقوق کارمندان یارانه‌های سال بعد

آنچه دولت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ برای حقوق کارکنان پیش‌بینی کرده، نشان می‌دهد که حداقل حقوق هفت میلیون تومان تعیین شده، افزایش پلکانی حقوق در دستور کار قرار دارد و متوسط ۲۰ درصد است؛ به طوری که برای طبقات پایین‌تر از این رقم بیشتر افزایش پیدا خواهد کرد. حداقل حقوق بازنستگان نیز با یک‌میلیون و ۳۰۰ هزار تومان افزایش نسبت به سال جاری به شش‌میلیون و ۳۰۰ هزار تومان رسید.

همچنین بند الف تبصره ۱۴ ماده واحده لایحه درباره هدفمندی یارانه‌ها، منابع و مصارف آن است. ۶۵۹ هزارمیلیارد تومان همه منابع پیش‌بینی شده برای یارانه‌هاست که قرار است در بخش‌های مختلفی مانند یارانه دارو، یارانه نقدی و معیشتی، مستمری خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور، یارانه نان، هزینه تولید، انتقال، توزیع و فروش و بازپرداخت تعهدات و عوارض و مالیات بر ارزش‌افزوده فرآورده‌های نفتی و گاز طبیعی و تعهدات صرف شود. براساس این مبلغ یارانه ۳۰۰ و ۴۰۰ هزار تومانی خانوارها تغییری نخواهد یافت؛ اما ۶۹ هزار میلیارد تومان از منابع یارانه به یارانه دارو اختصاص داده می‌شود و منابع حاصل از حذف یارانه خانواده‌های غیرمشمول صرف نیز صرف یارانه نان خواهد شد.

حذف وام ازدواج؟

سقف تسهیلات تکلیفی بانک‌ها ازجمله تسهیلات مربوط به قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی، قوانین مربوط به ایثارگران، قانون جهش تولید مسکن و قانون جهش تولید دانش‌نیان، در بودجه سال آینده ۲۰۰ هزار میلیارد تومان تعیین شده است.

این را دولت در تبصره ۱۶ ماده واحده لایحه بودجه ۱۴۰۱ آورد، با این حال مانند لایحه بودجه سال گذشته بند مربوط به میزان وام ازدواج جوانان و تکلیف شبکه بانکی به پرداخت آن برداشته شده است. در سال گذشته نیز، همین اتفاق افتاد؛ اما همه بندهای مربوط به وام ازدواج و سایر تسهیلات تکلیفی به قانون بودجه امسال اضافه شد.

حمایت از بورس و تشویق به فرزندآوری

دولت سیزدهم بودجه بخش عمرانی را با ۲۶ درصد افزایش، ۳۲۷هزارو ۹۲۰ میلیارد تومان تعیین کرده است.

اهدای خانه به خانواده‌های دارای چهارقلو از دیگر ابتکارات دولت در بودجه ۱۴۰۲ است. در تبصره ۱۱ این بودجه آمده، وزارت راه و شهرسازی باید به صورت رایگان یک قطعه زمین یا واحد مسکونی در قالب شرایط ماده ۴ قانون حمایت از خانواده به خانواده‌های دارای فرزندان چهارقلو و یا بیشتر اختصاص دهند.

همچنین در قسمت دیگری از این تبصره آمده است که میزان مالیات پروژه‌های مسکن مهر بابت هر واحد در سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ بر پروژه‌های تفاهم‌نامه سه‌جانبه با سازندگان و تعاونی‌ها و پیمانکاران فرعی طرف قرارداد با آنها ۳۰ هزار تومان تعیین شد.

از سوی دیگر براساس لایحه بودجه ۱۴۰۲، واحدهای مسکونی و باغ‌ویلاها با ارزش بیش از ۲۰ میلیارد تومان که از نگاه دولت لوکس محسوب می‌شوند، مشمول پرداخت مالیات شده‌اند. درصورتی‌که در بودجه ۱۴۰۱ واحدهای مسکونی و باغ‌ویلاهای مجاز بیش از ۱۰ میلیارد تومان مشمول پرداخت مالیات می‌شدند. علاوه‌براین واحدهای مسکونی و باغ‌ویلاهای مجاز که ارزش بیش از ۲۰ میلیارد تومان دارد، مشمول مالیات به میزان دو در هزار نیز می‌شوند.

ظاهر سهم بورس در بودجه ۱۴۰۲ افزایش یافته است و بر همین اساس قرار است که ۱۵ میلیارد تومان از سهام شرکت‌های دولتی برای حمایت از سهام‌داران خرد از مخاطرات بازار سرمایه، به صندوق تثبیت بازار سرمایه واگذار شود. همچنین در بندی دیگر از بودجه آمده است‌که بخشی از سود افزایش سرمایه شرکت‌ها با نرخ صفر مالیاتی محاسبه شود تا با این اقدام شرکت‌ها به افزایش سرمایه تشویق و قدرت سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیت‌های خود شوند. ضمناً تمام کالاهایی که در قالب گواهی سپرده کالایی در بورس معامله می‌شود تا قبل از تبدیل به کالای فیزیکی مشمول مالیات بر ارزش‌افزوده نمی‌شود و تنها این مالیات یک بار و در زمان تبدیل به کالا اخذ می‌شود.

در لایحه بودجه ۱۴۰۲ آمده است که نهاده‌های کشاورزی (کود و بذ) اعم از تولید داخلی و وارداتی در سال ۱۴۰۲ صرفاً به نرخ‌های مبتنی بر قیمت تمام‌شده و تک‌نرخی و درمورد اقلامی که در بورس کالا عرضه می‌شود، به نرخ‌های کشف‌شده در بورس عرضه خواهد شد.

مالیات بر نقل و انتقال سهام نیز نسبت به سال گذشته کاهش حدود هزار میلیارد تومانی داشته و به ۹هزارو ۱۶۱ میلیارد تومان رسیده است.

ابراهیم رئیسی سرانجام سند دخل‌وخرج کشور را به بهارستان برد

وزن سنگین مالیات در بودجه ۱۴۰۲

دولت تعیین شده است؛ براساس این افرادی که در سال بیش از ۸۴ میلیون تومان درآمد دارند، مشمول پرداخت مالیات می‌شوند. براساس این، نرخ مالیات بر مجموع درآمد سالانه اشخاص حقیقی به شرح زیر است:

۱_ نسبت به مازاد ۸۲ میلیون تومان تا ۱۶۸ میلیون تومان، ۱۰ درصد
۲_ نسبت به مازاد ۱۶۸ میلیون تومان تا ۲۷۶ میلیون تومان، ۱۵ درصد
۳_ نسبت به مازاد ۲۷۶ میلیون تومان تا ۴۸۰ میلیون تومان، ۲۰ درصد
۴_ نسبت به مازاد ۴۸۰ میلیون تومان به بالا ۳۰ درصد
همچنین در حوزه مالیات بر کالاها و خدمات، مالیات بر فروش فرآورده‌های نفتی هفت هزار میلیارد تومان، عوارض خروج مسافر از مرزهای کشور سه‌هزارو ۴۰۰ میلیارد تومان، مالیات بر فروش سیگار شش‌هزارو ۲۸۰ میلیارد تومان، مالیات بر نقل و انتقال اتومبیل ۱۳ هزار میلیارد تومان و مالیات بر ارزش‌افزوده ۱۵۹.۵ هزار میلیارد تومان تعیین شده است.

علاوه بر اینها، دولت در سال آینده از صاحبان خودروهای بیش از ۱.۵ میلیارد تومان، یک درصد مالیات سالانه خودرو می‌گیرد.

فیاضی درباره مالیات در بودجه ۱۴۰۲ می‌گوید: حدود یک دهه است که کم‌وبیش در رکود هستیم. امسال مالیات بر درآمد حدود ۲۰ درصد بود. ۲۰ درصد برای شرکت‌هایی که در شرایط رکود زیان‌ده هستند، زیاد است. سال ۱۴۰۲ این مالیات افزایش هم پیدا کرده است. باید دید این افزایش مالیات به بخش‌هایی توجه کرده است که تاکنون مالیات نمی‌دادند یا همان بخش‌های شفاف همیشگی با فشار بیشتر مواجه می‌شوند. من بعید می‌دانم احتمال اول عملی شود.

بنیوسید منابع، بخوانید کسری

سایر منابع عمومی جزئیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، نیز این طور در نظر گرفته شده: واگذاری دارایی‌های مالی ۲۹۴ هزار میلیارد تومان، منابع حاصل از فروش انواع اوراق ۱۸۵ هزار میلیارد تومان و منابع حاصل از واگذاری شرکت‌های دولتی ۱۰۶ هزار میلیارد تومان.

همچنین در بخش تملک دارایی‌های مالی نیز ۱۷۳.۵ هزار میلیارد تومان برای بازپرداخت اصل اوراق مالی و ۱۸ هزار میلیارد تومان برای بازپرداخت اصل وام‌های خارجی و تعهدات در نظر گرفته شده است.

فیاضی درباره این بخش از منابع بودجه عنوان می‌کند: واگذاری اموال منقول از ۳۳ هزار میلیارد تومان به ۱۰۸ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است؛ درحالی‌که این نوع منبع در چند سال اخیر دستاوردی نداشته است. از همین الان قابل پیش‌بینی است که ۱۰۸ هزار میلیارد کسری وجود دارد. نکته دیگر این است که فروش اوراق درحالی‌که ۱۱۰ درصد افزایش یافته نهایتاً ۱۸۵ هزار میلیارد تومان

تومان باشد، با یک محاسبه سرانگشتی تا پایان سال بعد با تورم حدود ۵۰درصدی،

احتمالاً میانگین نرخ ارز از این ارقام فراتر رود و نرخ تسعیر ارز تقریباً کمتر از نیمی از واقعیت بازار خواهد بود. درنتیجه دولت همین اندازه می‌تواند کسری پوشش بدهد. البته مشروط به اینکه ارز حاصل از صادرات وارد کشور شود.»

علاوه بر اینها امسال نیز مانند سال گذشته در تبصره یک بودجه اجازه داده شده که دستگاه‌های اجرائی، صندوق‌های بازنشستگی دولتی، دستگاه‌های دارای اعتبار از محل مصارف عمومی دولت نفت و میعات گازی بفروشند و درآمد حاصل از آن بابت بازپرداخت بدهی‌ها و تعهدات دولت (به سازمان تأمین اجتماعی و تسویه بدهی به نهادهای عمومی غیردولتی و انقلابی و شهرداری‌ها و آستان قدس رضوی) و اجرای طرح‌های مربوط به توسعه نیروگاه‌های اتمی و طرح‌های پیشران با اولویت طرح‌های توسعه میدان نفت و گاز خرج شود.

فیاضی دراین‌باره می‌گوید: خوشبختانه از سوی ما و متأسفانه از سوی مسئولان امسال با وجود اینکه این بند در بودجه ذکر شده بود؛ اما این اتفاق نیفتاد؛ چراکه پیداکردن افراد صاحب صلاحیت و معتمد برای دولت بیش از یک سال زمان می‌برد.

به اعتقاد او احتمالاً امسال این اتفاق بیفتد. همچنین در یکی دیگر از بندهای تبصره یک آمده که در صورت تحقق نیافتن درآمدهای نفتی مابه‌التفاوت آن حساب ذخیره ارزی برداشت شود. با این حال به گفته فیاضی این یک وعده محقق‌شدنی نیست؛ چراکه وضعیت حساب ذخیره ارزی با شرایط فعلی کشور احتمالاً چندان مساعد نیست.

وزن سنگین مالیات در بودجه سال آینده

یکی از پررنگ‌ترین بخش‌های لایحه ۱۴۰۲ موضوع مالیات‌هاست. جزئیات منابع بودجه دولت در سال آینده نشان می‌دهد که درآمدهای مالیاتی از حدود ۵۲۶ هزار میلیارد تومان در بودجه سال ۱۴۰۱ به بیش از ۸۳۸ هزار میلیارد تومان رسیده است. در واقع با وجود نبود رشد اقتصادی و رکود شدید کسب‌وکارها دولت قرار

است حدود ۵۹ درصد پیش از امسال مالیات دریافت کند.

از این رقم سهم مالیات اشخاص حقوقی ۲۹۶ هزار میلیارد تومان، مالیات بر درآمدها ۱۲۲ هزار میلیارد تومان، مالیات بر ثروت ۲۷۶ هزار میلیارد تومان، مالیات بر واردات ۱۱۹ هزار میلیارد تومان و مالیات بر کالاها و خدمات ۲۵۲ هزار میلیارد تومان تعیین شده است.

معافیت مالیاتی حقوق نیز تا هفت میلیون تومان تعیین شده است و افرادی که بیش از این مبلغ درآمد دارند، به تداوب مشمول مالیات می‌شوند. سقف مالیاتی سالانه موضوع ماده ۸۴ قانون مالیات‌های مستقیم در سال ۱۴۰۲ معادل ۸۴ میلیون

شرق: روز چهارشنبه ۲۱ دی ماه، بعد از ۳۶ روز تأخیر بالاخره بودجه ۱۴۰۲ از سوی رئیس‌جمهور به مجلس تقدیم شد؛ بودجه‌ای با بیش از پنج هزار هزار میلیارد تومان منابع و مصارف، آن هم درحالی‌که کشور شرایط اقتصادی خوبی را پشت سر نمی‌گذارد.

مجموع منابع عمومی دولت هزارو ۹۸۴ هزار میلیارد تومان، درآمدهای اختصاصی دولت ۱۸۰ هزار میلیارد تومان و منابع شرکت‌های دولتی مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و بانک‌ها سه‌هزارو ۹۷ هزار میلیارد تومان تعیین شده است.

در بخش مصارف نیز جمع مصارف عمومی هزارو ۹۸۴ هزار میلیارد تومان و مصارف شرکت‌های دولتی نیز سه‌هزارو ۹۷ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده است.

روئای نفتی دولت

در لایحه بودجه تقدیمی به مجلس پیش‌بینی شده که منابع حاصل از صادرات نفت تا ۶۰۳ هزار میلیارد تومان یعنی ۲۵ درصد نسبت به سال گذشته افزایش

داشته باشد.

این درآمد بر مبنای متوسط فروش ۱.۴ میلیون بشکه در روز با هر بشکه به قیمت میانگین ۸۵ دلار و نرخ تسعیر ارز ۲۳ هزارتومانی بسته شده است.

سال گذشته هم فروش نفت همین ۱.۴ میلیون بشکه ولی با قیمت هر بشکه ۷۰ دلار تعیین شده بود.

در واقع دولت در حالی ادعا می‌کند که درآمد نفت هشت برابر شده که در محاسباتش میزان فروش را همچنان مانند سال گذشته در نظر می‌گیرد. درباره قیمت فروش نفت هم به نظر می‌رسد که دولت واقع‌بینانه عمل نکرده است؛

چراکه درحال حاضر برای فروش نفت روسیه سقف قیمت ۶۰ دلار اعمال شده و ایران احتمالاً مجبور می‌شود که نفت خود را با تخفیف بیشتری نسبت به روسیه بفروشد.

محمدتقی فیاضی، کارشناس اقتصادی، به «شرق» می‌گوید: طبق اطلاعات منابع بین‌المللی دولت نهایتاً چیزی حدود ۷۰۰ هزار بشکه نفت و میعانات صادر می‌کند. قیمت آن مشخص نیست؛ ولی می‌دانیم که به علت تحریم و تخفیف‌های جدید روسیه به‌عنوان رقیب، بهای نفت ایران با چیزی حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد نازل‌تر

از قیمت نفت روسیه عرضه نشود؛ بنابراین دولت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ هم میزان فروش نفت و هم قیمت نفت را بالا در نظر گرفته که این بی احتیاطی است.

نمایندگان خانه ملت تأکید دارند عرضه موفق خودرو در بورس کالا برای همچنین به اعتقاد این کارشناس نرخ تسعیر ۲۳ هزار تومان دست دولت را برای مانور بسیار باز می‌گذارد؛ «چراکه تا آخر سال احتمالاً نرخ ارز بین ۴۰ تا ۴۵ هزار

تأکید بهارستان‌نشینان بر تداوم عرضه خودرو در بورس کالا

می‌شود، یعنی تفاوتی بین فروش و هزینه‌ای که خودروساز صرف

کرده و می‌توان آن را سود خودروساز دانست. اما اکنون به دلیل شرایط ملتهب بازار، این مابه‌التفاوت عدد غیرمعقولی است که نباید به این شکل ایجاد شود. وی تصریح کرد: برای مثال، وقتی هزینه تولید یک خودرو ۲۵۰ میلیون تومان می‌شود و در بازار ۵۰۰ میلیون تومان به فروش می‌رسد، این دیگر سود نیست، بلکه التهاب بازار است. طغیانی گفت: نگاه مجلس این است که این مابه‌التفاوت نباید خرج ناکارآمدی‌های خودروسازی شود، بلکه باید صرف بهبود کیفیت

خودروسازی شده یا در صندوق توسعه صنعت خودرو واریز شود و این پیشنهادی که کمیسیون صنایع آن را مطرح کرده است، وی در پاسخ به این پرسش که آیا مخالفت با عرضه خودرو در بورس کالا به معنای بازگشت شورای رقابت به قیمت‌گذاری خودرو است؟ یادآور شد: خیر، بحث اصلاً قیمت‌گذاری نیست. شورای رقابت در بازار انحصاری خودرو وظایف مشخصی دارد که این موضوع در قانون آمده و در سیاست‌های اصل ۴۴ کاملاً مشخص است. این نماینده مجلس افزود: زمانی که بازار خودرو بزاری کاملاً انحصاری است، تعیین قیمت پایه بورس در شورای رقابت مشخص می‌شود و ربطی به قیمت‌گذاری خودرو ندارد.

سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس تصریح کرد: قیمت پایه بر اساس هزینه‌ها تمام‌شده و سود معقول مشخص می‌شود و قیمت بازار نیز بعد از اینکه فروش خودرو در بورس کالا انجام شد، تعیین می‌شود. درحال‌حاضر این مابه‌التفاوت موضوعی است که مجلس روی آن بحث دارد. وی اضافه کرد: اگر تفاوت قیمت پایه و نرخ قیمت‌گذاری در بورس به یکدیگر نزدیک باشد، جای بحثی نیست؛

اما مشکل این است که گاهی به اعداد عجیب‌وغریب می‌رسیم که معقول هم نیستند. طغیانی درباره حمایت دولت از عرضه خودرو در بورس کالا گفت: مجلس معتقد است در شرایط کنونی عرضه خودرو در بورس کالا بهترین روش است و رقم حاصل از فروش آن باید صرف بهبود کیفیت خودروسازی کشور شود. نماینده مردم اصفهان در مجلس خاطر نشان کرد: اگر خودروساز با نظارت وزارت صمت برنامه روشن و مشخصی بر کسب درآمد حاصل از فروش خودرو در بورس کالا داشته و آن درآمد را صرف بهبود کیفیت کند، مجلس به روشنی از این اقدامات حمایت و آن را می‌پذیرد؛ اما اگر قرار باشد هزار هزینه عجیب‌وغریب و ریزودرشت تحمیل خریدار خودرو شود و خودروساز همچنان خودروی ناکارآمد تولید و از این راه برای پرکردن چاله‌وحوله‌هایش بهره ببرد، مجلس آن را روشی درست نمی‌داند.

عرضه خودرو در بورس کالا منتهج به کنترل قیمت در بازار می‌شود

انور حبیبزاده، دبیر کمیسیون اقتصادی در مجلس شورای اسلامی، دراین‌باره تأکید کرد: اگر عرضه خودرو در بورس کالا در روال خوبی قرار گیرد، می‌تواند کنترل دقیق قیمت‌ها را به دست گیرد.

نماینده مردم بوکان در مجلس با اشاره به اینکه درحال حاضر فاصله قیمت‌ها از قیمت کارخانه بسیار زیاد است، گفت: این فاصله قیمت‌ها ناراضیاتی مردم را به دنبال دارد. حبیب‌زاده با تأکید بر اینکه در بورس کالا سود حاصل از معاملات نصب خودروساز شده و دلالت‌ها و واسطه‌گرها حذف می‌شوند، اظهار کرد: البته باید مواردی را نیز در نظر داشت. برخی که از سرمایه برخوردار هستند، پول خود را وارد بورس می‌کنند و بعد از چند ماه خودرو را به قیمت بالاتر

عرضه خودرو در بورس کالا را اقدام مثبتی دانست و گفت:

وقتی خودرو از این طریق در اختیار مردم قرار بگیرد، تبعیض، مافیای رویکردهای نا عادلانه از بین رفته و موجب سلاست در فضای خرید و فروش خودرو خواهد شد. نماینده مردم اردبیل در مجلس درباره سیاست وزارت صمت بر تداوم قرعه‌کشی بیان کرد: قرعه‌کشی زمانی مناسب است که به بن‌بست برسیم؛ اما اکنون در مورد عرضه خودرو در بورس کالا مشکل و بن‌بستی وجود ندارد و از این‌رو عرضه خودرو در بورس بهترین روش است.